

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Nadzwyczajnej
do spraw Klimatu (105.)

20 czerwca 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 988, druki sejmowe nr 3185, 3195 i 3195 A).

(Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Magdalena Kochan)

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Dzień dobry, witam państwa serdecznie.

Otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu, poświęcone rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz niektórych innych ustaw – druk senacki nr 988, druki sejmowe nr 3185, 3195 i 3195 A.

Czy ktoś z państwa ma uwagi do porządku obrad? Nie widzę zgłoszeń, tak więc został on przyjęty.

Przede wszystkim informuję, że posiedzenie naszej komisji jest transmitowane w internecie.

Zanim przywitam wszystkich gości, muszę dopełnić formalności i zapytać, czy mamy kworum.

(Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: Mamy.)

Mamy kworum.

Czy wszyscy senatorowie, którzy wyrazili ochotę uczestnictwa w posiedzeniu naszej komisji online, są już podłączeni?

(Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: Tak.)

Bardzo dziękuję.

I jeszcze jedna informacja. Czy na sali znajdują się osoby zajmujące się działalnością lobbingsową? Nie.

Witam wszystkich państwa serdecznie, witam pana ministra. Ministerstwo Klimatu i Środowiska reprezentuje na dzisiejszym posiedzeniu komisji pan minister Ireneusz Zyska wraz z pracownikami ministerstwa. Gościmy panią

Paulinę Mielcarek z Biura Obsługi Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej, witam serdecznie. Polską Grupę Energetyczną reprezentują panowie Adam Tywoniuk, dyrektor Pionu Regulacji, i Dariusz Bigelmajer, zastępca dyrektora Departamentu Administracji, a także pani Wioletta Ciska, starszy ekspert Pionu Regulacji. A, jeszcze pan Arkadiusz Gnyś, którego również witam serdecznie, ekspert Wydziału Zarządzania Regulacyjnego tegoż przedsiębiorstwa. Polskie Sieci Elektroenergetyczne reprezentują wiceprezes zarządu, pan Włodzimierz Mucha, którego witam serdecznie, a także zastępca dyrektora do spraw obsługi prawnej, pan Grzegorz Matusik. Jest wiceprezes zarządu Tauronu, pan Waldemar Skomudek. Bardzo serdecznie witam pana. I jest także pan Leszek Bitner, tj. dyrektor Stoen Operator, jeśli dobrze czytam nazwę tej firmy. Pan Wojciech Tabiś reprezentuje Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej. Jest z nami także pan Artur Grzegorek, analityk prawny Związku Przedsiębiorców i Pracodawców. Najwyższą Izbę Kontroli reprezentuje pan Andrzej Kojtych – witam serdecznie – który jest doradcą ekonomicznym w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. A Biuro Legislacyjne Senatu reprezentuje główny legislator, pani mecenas Beata Mandylis, którą serdecznie witam. Gościmy także panią Dorotę, specjalistę do spraw analiz z Pracodawców RP, i Bartosza Sowiera, również z Pracodawców RP, dyrektora Departamentu Analiz i Legislacji. Myślę, że listę gości wyczerpałam. Jeśli nie, to witam pozostałych bardzo serdecznie i proszę o uzupełnienie swoich podpisów na naszej liście obecności.

Państwa senatorów obradujących zdalnie nie będę informować o tym, jakie procedury ich obowiązują, bo nie pierwszy raz to robią. Myślę, że nie ma takiej potrzeby. Z kolei wszystkich

państwa senatorów obecnych na sali proszę o wyłączenie transmisji online, bo będą sprzężenia i będziemy mieli z tym kłopoty. Poprawki, zdalnie albo werbalnie, proszę zgłaszać podczas obrad.

Proszę państwa, myślę, że tym formalnościami, których jest sporo na początku, sprostałoby.

Zatem przystępujemy do omawiania ustawy. O wyjaśnienie, czego ona dotyczy, bardzo proszę pana ministra.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Dzień dobry.

Szanowna Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Mam zaszczyt przedstawić ustawę, która została przyjęta przez Sejm w dniu 26 maja br. To jest ustawa o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz niektórych innych ustaw. Głównym celem tej ustawy jest ułatwienie inwestycji związanych z realizacją budowy i przebudowy sieci, ale głównie budowy nowej infrastruktury dystrybucyjnej i infrastruktury przesyłowej, poszerzenie katalogu inwestycji w obszarze infrastruktury przesyłowej objętych przepisami specustawy. W związku z dynamicznym przyrostem liczby źródeł odnawialnych, w tym mikroinstalacji prosumenckich, a także koniecznością przyłączania do sieci elektroenergetycznej dużych odbiorców strategicznych, potrzebny jest szybszy rozwój sieci dystrybucyjnych, elektroenergetycznych. Problemem w procesie inwestycyjnym jest czas trwania etapu pozyskiwania dokumentacji formalnobudowlanej, a w szczególności praw do nieruchomości będących na trasie przebiegu linii.

Chciałbym też Wysoką Komisję poinformować, że w ciągu ostatnich 3,5 roku w Polsce osiągnęliśmy niespotykany w dotychczasowej historii przyrost mocy odnawialnych źródeł energii. Drodzy Państwo, w ciągu 3,5 roku do sieci elektroenergetycznej przyłączonych zostało ponad 15,5 GW nowych mocy z OZE. Głównym źródłem wytwarzania, główną technologią jest fotowoltaika – blisko 13 GW. W przypadku

instalacji prosumenckich to się przekłada na moc ok. 9,5 GW i na liczbę 1 miliona 300 tysięcy prosumentów. Drodzy Państwo, w żadnym państwie na świecie, w tym oczywiście w Europie, tak gwałtowny przyrost przyłączy źródeł odnawialnych do sieci elektroenergetycznej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie sieci, szczególnie dystrybucyjnych, ale również przesyłowych.

Chciałbym tutaj powiedzieć, że taką daną faktyczną, która pokazuje, obrazuje skalę tego sukcesu – trzeba tak powiedzieć, bo to jednak jest sukces tego nowego sektora gospodarki – jest to, że zgodnie z raportem niezależnego think tanku, Instytutu Energetyki Odnawialnej, którego prezesem jest pan dr Grzegorz Wiśniewski, zarówno w roku 2021, jak i w roku 2022 Polska osiągnęła drugie miejsce w Unii Europejskiej, za Republiką Federalną Niemiec, w zakresie przyrostu rok do roku mocy przyłączonej w fotowoltaice.

Jest to naprawdę niespotykany i, można nawet powiedzieć, historyczny sukces. To skutkuje m.in. nadprodukcją energii w tzw. peakach w słoneczne dni, co stwarza szereg problemów w sieciach dystrybucyjnych i sieciach przesyłowych.

Polski system elektroenergetyczny, zbudowany głównie w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych ubiegłego wieku, charakteryzował się jednokierunkowym przepływem energii od wielkoskalowych źródeł wytwórczych opartych na paliwach węglowych do odbiorców końcowych. W tej chwili stoimy przed wielkim wyzwaniem przebudowy tego systemu, a nawet, można powiedzieć, budowy nowego, dwukierunkowego systemu. Za chwilę pojawią się setki, jeśli nie miliony... No, jeżeli uwzględnić prosumentów, to już są miliony rozproszonych źródeł wytwórczych, które oddziałują na system elektroenergetyczny. To jest system naczyń połączonych i zdarzały się przypadki, szczególnie na tzw. wyspach fotowoltaicznych – na osiedlach domów jednorodzinnych praktycznie na każdym domu ta fotowoltaika prosumencka funkcjonuje – że były duże przesilenia tej nadmiarowej energii, że powstawały napięcia do poziomu średniego napięcia. Siłą rzeczy ta energia była, kolokwialnie mówiąc, wciskana w wyższy poziom struktury energetycznej. To jest bardzo niekorzystne zjawisko, które może skutkować rozległymi awariami.

W związku z tym ta specustawa jest – jak zostało to ocenione w Sejmie, również przez partie opozycyjne – bardzo korzystna. Głosowanie mówi samo za siebie, bo prawie 100% głosów w Sejmie było za tą ustawą, z nielicznymi wyjątkami. Stąd też jesteśmy przekonani, że właśnie te rozwiązania przede wszystkim ułatwią realizację inwestycji poprzez uproszczenie procedur administracyjnych, a także umożliwią realizację inwestycji na nieruchomościach, których stan prawny jest np. nieustalony albo sporny. Rozszerzenie katalogu o tzw. inwestycje towarzyszące, aby usprawnić, skrócić cały proces inwestycyjny, także będzie miało ogromne znaczenie dla tych właśnie inwestycji, które są planowane.

Możemy powiedzieć, Szanowni Państwo, że zgodnie z planem rozwoju sieci elektroenergetycznych przygotowanym przez naszego narodowego operatora przesyłu energii, czyli Polskie Sieci Elektroenergetyczne, planem zatwierdzonym – to jest dokument oficjalny, zatwierdzony przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki – w latach 2020–2025 na przebudowę, rozbudowę, nowe przyłącza i modernizację zostaną przeznaczone 52 miliardy zł. W kolejnym okresie, od 2025 do 2030 r., mają to być już 63 miliardy zł, zaś w horyzoncie roku 2040 – 140 miliardów zł. To ma również swoje odzwierciedlenie w strategicznym dokumencie, jakim jest „Polityka energetyczna Polski do 2040 r.”

Czy to są środki wystarczające? Nie, nie są to środki wystarczające, aby zbudować nowy, profesjonalny system elektroenergetyczny, wyposażony także w narzędzia informatyczne, wyposażony w instrumenty wykorzystujące mechanizmy sztucznej inteligencji i internet rzeczy czy też w specjalne urządzenia sterujące. Bo to nie tylko, obrazowo mówiąc, linie przesyłowe czy dystrybucyjne, czyli po prostu kable elektroenergetyczne. To także cały system szaf sterowniczych, GPZ-ów, czyli głównych punktów przyłączenia, transformatorów. Na to są potrzebne ogromne nakłady inwestycyjne i takie nakłady są przewidziane. Wysoka Komisjo, praktycznie we wszystkich programach w ramach tej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej... To jest łącznie kwota 2 miliardów 400 milionów euro.

(Głos z sali: Miliardów.)

Proszę?

(Głos z sali: Miliardów.)

2 miliardy 400 milionów euro.

Te środki są zapisane we wszystkich programach, takich jak Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko, czyli w skrócie FEnIKS, Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej czy Fundusz Modernizacyjny. Dodam na marginesie – myślę, że Wysoka Komisja o tym wie – że Polska jest największym beneficjentem Funduszu Modernizacyjnego spośród 10 państw Unii Europejskiej. Tak jak powiedziałem, łącznie jest to kwota 2,4 miliarda euro.

Jesteśmy przekonani, że ta ustawa, którą w tej chwili Wysoka Komisja będzie się zajmować, przyczyni się do szybszej realizacji inwestycji, na które czekają nie tylko inwestorzy z sektora OZE, bo to jest tylko jedna strona medalu. Najważniejsi są odbiorcy energii elektrycznej, ci indywidualni, rodziny, gospodarstwa domowe, ale przede wszystkim przemysł, który bez stałych dostaw energii w coraz większym wolumenie, z coraz większą ilością energii odnawialnej nie poradzi sobie w wyścigu konkurencyjnym na rynkach europejskich i światowych.

Chcę powiedzieć, że w ubiegły piątek w Sejmie równolegle została przegłosowana nowela ustawy – Prawo energetyczne, która wprowadza w życie instytucję linii bezpośredniej. Jestem przekonany, że za chwilę Wysoka Komisja będzie się tą ustawą zajmować w Senacie. Wspominam o tym dlatego, że ta linia bezpośrednia jak gdyby dopełnia te rozwiązania, które służą temu, abyśmy dostarczali jak największą ilość energii odnawialnej do tych, którzy muszą w tym całym łańcuchu wartości, m.in. w raportowaniu ESG, wykazać wysoki czy też nawet 100-procentowy udział energii odnawialnej.

Jeśli chodzi o najważniejsze elementy, które znajdują się w tej ustawie, to możemy powiedzieć, że zaproponowano objęcie niektórych inwestycji związanych z obszarem dystrybucyjnym reżimem specustawy przesyłowej oraz dodano nowe kluczowe projekty przesyłowe, które zostały wymienione enumeratywnie w załączniku, który jest częścią tej specustawy przesyłowej. Są tu 83 pozycje inwestycyjne zamiast dotychczasowych 52 pozycji. Załącznik poszerzono także o wykaz inwestycji towarzyszących stanowiących projekty dystrybucyjne o napięciu co najmniej 100 kV. Tu jest 77 pozycji połączonych ściśle z inwestycjami operatora systemu przesyłowego.

Ponadto dodano definicję inwestycji towarzyszącej. Celem proponowanej zmiany jest rozszerzenie zakresu stosowania przepisów ustawy o określone inwestycje towarzyszące, a więc pozostające w funkcjonalnym związku ze strategicznymi inwestycjami. Obrazowo mówiąc: jeżeli realizujemy inwestycję, a na drodze mamy kolizję z inną infrastrukturą, np. gazową czy też energetyczną, to te rozwiązania pozwalają nam na szybkie rozwiązanie tychże kolizji prawnych i kolizji technicznych.

Przewiduje się upoważnienie Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia listy inwestycji w ramach już istniejącej infrastruktury, do których w drodze wyjątku znajdują zastosowanie przepisy ustawy. W ramach tej ustawy proponuje się dodanie nowych kluczowych projektów przesyłowych oraz poszerzenie w załączniku „Wykaz strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych” zakresu inwestycji o projekty dystrybucyjne o napięciu powyżej 100 kV.

Należy dodać, że sieci dystrybucyjne są niezbędne dla rozwoju nowych rynków w obszarze elektroenergetyki, takich jak magazynowanie energii elektrycznej, powstawania i funkcjonowania klastrów energii, spółdzielni energetycznych, a także rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych w transporcie.

Przy okazji mogę powiedzieć, że wypełniając zapisy rozporządzenia Unii Europejskiej AFIR, realizujemy w tej chwili – z udziałem funduszy krajowych, pochodzących z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – budowę stacji ładowania. No, za chwilę będą to huby ładowania pojazdów elektrycznych. One będą zlokalizowane co 60 km na sieci dróg TEN-T, czyli na autostradach i drogach ekspresowych, tak aby stworzyć funkcjonalną sieć ładowania pojazdów elektrycznych, zapewniającą bezpieczne i funkcjonalne podróżowanie osobom korzystającym z pojazdów elektrycznych.

Ta ustawa służy również usprawnieniu realizacji tych inwestycji. Konieczność wprowadzenia tych ułatwień inwestycyjnych w omawianym zakresie znalazła swoje odzwierciedlenie w celach projektu Karta Efektywnej Transformacji Sieci Dystrybucyjnych Polskiej Energetyki. Muszę powiedzieć Wysokiej Komisji, że od ponad roku trwa dyskusja w Urzędzie Regulacji Energetyki. Prezes tego urzędu zainicjował bardzo zaawansowaną pod względem merytorycznym

dyskusję, zapraszając do niej przedstawicieli sektora energetycznego, czyli przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej, ale także interesariuszy z rynku, ludzi pracujących w różnych organizacjach branżowych, także prywatnych organizacjach branżowych. Dzięki tej dyskusji kształtujemy postulaty legislacyjne, ale także programowe i finansowe, związane z projektowaniem inwestycji, które muszą być zrealizowane w najbliższym czasie.

Pani Przewodnicząca, Wysoka Komisjo, odpowiedzialność za polską gospodarkę, za bezpieczny, sprawny, dobrze funkcjonujący system elektroenergetyczny w naszym kraju każe nam tę ustawę traktować jako szczególnie ważną, naprawdę wyjątkową. Dlatego też nazywamy ją tak, a nie inaczej. Ona ma wymiar specustawy, bo pewne przepisy ułatwiają, upraszczają procedury. W związku z tym przedkładałam tę ustawę i bardzo gorąco proszę Wysoką Komisję o pozytywną rekomendację. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

To rzecz ważna, istotna, bardzo istotna, związana z koniecznością rozbudowy infrastruktury dotyczącej przesyłu. Ale ja myślę, że nasz optymizm, co do finansowania spraw związanych z tymi inwestycjami jest nieco przesadzony, bo dopóki Polska nie spełni wszystkich potrzebnych wymogów, ani KPO, ani inne programy unijne nie będą dla nas dostępne.

Ale najpierw bardzo proszę Biuro Legislacyjne i panią mecenas o uwagi dotyczące ustawy.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Dziękuję serdecznie.

Szanowni Państwo, Biuro Legislacyjne nie będzie zajmowało się tym, o czym jest ustawa, tylko tym, jak ona została uchwalona i jak wygląda strona technicznoprawna tej ustawy. Jest tutaj, powiedziałabym, 1 istotne stwierdzenie dotyczące kwestii konstytucyjności wprowadzanych poprawek na etapie prac sejmowych i są 4 propozycje poprawek redakcyjnych.

Trzeba powiedzieć, że dyskusje nad tą ustawą na etapie prac sejmowych były dosyć burzliwe, a było to związane przede wszystkim z poprawkami, które zostały wniesione w trakcie pierwszego czytania, tzn. na drugim posiedzeniu komisji, które było tak jakby ciągiem dalszym pierwszego czytania. Tekst projektu ustawy, która ogólnie jest specustawą dotyczącą przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, czyli sieci wysokiego napięcia, został rozbudowany poprzez dodanie całego nowego rozdziału 5a, który mówi o inwestycjach w zakresie sieci dystrybucyjnych.

W Sejmie była dyskusja, czy w związku z tym nie powinien zostać w ogóle zmieniony tytuł ustawy. Jest to bardzo istotne rozszerzenie zakresu działania ustawy, która, jak sami państwo tu słyszeliście, miała być ustawą specjalną, wyłączającą pewne obowiązki związane z rozbudową sieci. Przede wszystkim ta ustawa przestaje być ustawą epizodyczną, tzw. specustawą. W art. 35 usuwa się ust. 2, co powoduje, że ustawa wchodzi na stałe do systemu prawa, przestaje być specustawą. Ona w zakresie sieci przesyłowych i dystrybucyjnych na stałe znosi te obowiązki, które są przewidziane w ustawach zwykłych.

Dlatego należałoby się zastanowić, czy te ustawy zwykle nie są zbyt ostre, czy te wymogi nie są zbyt daleko idące, skoro była potrzebna taka specustawa. No, teraz uznano, że to tak świetnie działa, tak świetnie realizuje się te założenia, inwestycje, o których mowa w tej ustawie, że należało to rozszerzyć na sieci dystrybucyjne.

To jest tak, Szanowni Państwo, że te poprawki... Teraz przejdę właśnie do konstytucyjności wniesionych poprawek. To nie dotyczy tylko dodania tego rozdziału 5a, czyli stosowania szczególnych przepisów w zakresie sieci dystrybucyjnych, ale także dodania nowego art. 3c oraz dodania nowych art. 3, 9 i 10, które dotyczą uruchomienia i funkcjonowania Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii. Wydaje się, że ta trzecia zmiana nie ma za bardzo związku z budową sieci czy rozbudową sieci przesyłowych, dystrybucyjnych. To powinno być w innej ustawie, może w ustawie – Prawo energetyczne. No, ta ustawa realizuje to w takim przyspieszonym tempie.

I o co teraz chodzi? Te wszystkie założenia są bardzo słuszne i potrzebne, to nie budzi wątpliwości. Jest jednak wątpliwość, dlaczego projektodawca, strona rządowa decyduje się na

wniesienie tak daleko idących zmian nie w drodze autopoprawki, tylko w drodze poprawek na etapie postępowania sejmowego, co powoduje, że pominięte są OSR oraz konsultacje, zarówno z przedsiębiorcami, jak i z samorządami. Biuro Legislacyjne nie jest w stanie przewidzieć, jakie konsekwencje dla samorządów będzie niosło rozszerzenie ustawy o rozbudowę sieci dystrybucyjnych, jaki to będzie miało wpływ na zakres uprawnień samorządów i przedsiębiorców.

Tak że wydaje mi się, że słuszne byłoby zapytanie strony rządowej, jak strona rządowa widzi te kwestie. Ja ze strony Biura Legislacyjnego mogę tylko podnieść, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego tak daleko idące zmiany mają charakter kolejnej inicjatywy ustawodawczej, która powinna być złożona w formie nowego projektu z OSR, z konsultacjami. Zmiany te nie są jakimś, że tak powiem, doprecyzowaniem, dopełnieniem projektowanych zmian. To są ogromne zmiany.

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Merytoryczne.)

Tak jest.

Ustawa tak naprawdę miała dotyczyć tylko inwestycji towarzyszących, ale rozbudowano ją, rozciągnięto na wszystkie sieci dystrybucyjne. To jest pierwsza uwaga, uwaga konstytucyjna.

Następne uwagi są już tylko redakcyjne. Trzeba powiedzieć, że jeżeli chodzi o precyzję ustawy, to wygląda to dobrze, prawidłowo. Biuro Legislacyjne nie znalazło wielu uchybień. Część z nich wynika z tego, że jednocześnie prowadzone są prace nad kilkoma ustawami. Prace nad prawem energetycznym i ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym idą równoległe, w związku z czym uwagi nr 2 i 3 dotyczą właśnie nakładania się rozwiązań przewidzianych w tej ustawie i w ustawie o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która również będzie przedmiotem prac na najbliższym posiedzeniu Senatu. Jest ona oznaczona jest jako druk senacki nr 992. Tamta ustawa, proszę państwa, jest bardzo rozbudowana, bardzo skomplikowana, dlatego ja pozwałam sobie zaproponować, żeby usunąć te nakładki, żeby wprowadzić poprawki do tej naszej ustawy. No, ona jest jednak prostsza, więc i poprawki będą prostsze. W tamtej ustawie jest, powiedziałabym, bardzo skomplikowana materia, nawet w sensie technicznoprawnym.

I teraz tak: pierwsza uwaga jest oczywista. Nawet strona rządowa przesłała mi taką informację, że dostrzeżono błąd w odesłaniu w art. 1 w pkt 6. W art. 28a jest nieprawidłowe odesłanie do jednostki redakcyjnej, która definiuje strategiczną inwestycję w zakresie sieci dystrybucyjnych. To jest nie w pkt 4b, tylko w pkt 4a. To pierwsza uwaga.

Druga i trzecia dotyczą właśnie tego nakładania się poprawek w ustawie z druku nr 992 i w naszej ustawie. W jednym miejscu jest sprzeczność, ponieważ w ustawie o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym proponuje się wykreślić art. 9–13, a nasza ustawa wprowadza zmiany w art. 11. Ponieważ one wejdą w życie w tym samym terminie... A może nie. Jeżeli np. prezydent zdecyduje inaczej i chociaż o 1 dzień opóźni podpisanie którejś z tych ustaw, to może powstać problem. Z kolei pozostałe 2 zmiany to zmiany identyczne, pokrywające się, ale to też jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej. Te 2 ustawy nie mogą wprowadzać takich samych rozwiązań, takich samych poprawek. Tak że w celu wyjaśnienia tego, poprawienia tych ustaw proponuje się zmiany zawarte w pkt 2 i 3.

Ostania zmiana to już drobiazg. W załączniku do ustawy w części I „Wykaz strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych” wyrazy „lub wyższym” należy zastąpić wyrazami „lub wyższego”. To wszystko. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN

Bardzo dziękuję, Pani Mecenase.

Zanim stwierdzimy, co z tymi poprawkami, poproszę jednak stronę rządową o odniesienie się do uwag naszego Biura Legislacyjnego.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo! Szanowna Pani Mecenase!

(Senator Jadwiga Rotnicka: Nie słyhać pana.)

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Bliżej troszeczkę...)

Odniosę się do pierwszej uwagi, tej o dużym ciężarze gatunkowym. No, chcemy jednak tę uwagę odrzucić, dlatego że celem przyjętych w ustawie zmian było ułatwienie realizacji inwestycji związanych z budową infrastruktury dystrybucyjnej oraz poszerzenie katalogu inwestycji o infrastrukturę przesyłową, objęcie jej przepisami specustawy. W związku z tak dynamicznym przyrostem liczby źródeł odnawialnych, w tym mikroinstalacji prosumenckich, a także potrzebą przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dużych odbiorców strategicznych, potrzebny jest szybszy rozwój elektroenergetycznych sieci dystrybucyjnych.

Te poprawki, które zostały zgłoszone na etapie poselskim, to były poprawki poselskie i my uznaliśmy... Strona rządowa zaakceptowała te poprawki jako coś, co służy w pełnym zakresie przygotowaniu inwestycji, tak aby...

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN

Panie Ministrze, najmocniej przepraszam, że przerywam tę wypowiedź, ale proszę wziąć po uwagę, że siedzą tutaj doświadczeni parlamentarzyści, którzy naprawdę wiedzą, bez pomocy rządu, nad czym mogą, a nad czym nie mogą pracować posłowie. Zatem proszę docenić nasze doświadczenie i inteligencję, zanim pan uzasadni taki sposób składania poprawek. *(Oklaski)*

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo!

Należy zauważyć, że rządowy projekt ustawy w pierwotnym brzmieniu uwzględnił niektóre inwestycje dystrybucyjne objęte reżimem specustawy przesyłowej. Dodano nowe kluczowe projekty przesyłowe, które są wymienione w załączniku – 83 pozycje inwestycyjne zamiast dotychczasowych 53 – a także poszerzono załącznik o wykaz inwestycji towarzyszących stanowiących projekty dystrybucyjne o napięciu co

najmniej 100 kV. Tu jest 77 pozycji połączonych ściśle z inwestycjami operatora systemu przesyłowego. Konieczność wprowadzenia ułatwień legislacyjnych w zakresie tych inwestycji znalazła również odzwierciedlenie w celach projektu z 7 listopada 2022 r., jakim była Karta Efektywnej Transformacji Sieci Dystrybucyjnych Polskiej Energetyki.

Mogę powiedzieć, Szanowni Państwo, że poprawki poselskie rzeczywiście zostały przyjęte. Dzisiaj ustawa obejmuje także tę zmianę i byłoby nieracjonalne, gdybyśmy w tej chwili usunęli stąd te zmiany, które de facto służą poprawie efektywności sieci, zarówno dystrybucyjnych, jak i przesyłowych. Tak jak wcześniej powiedziałem, jest to system naczyń połączonych. No, to jest cel nadrzędny. Uważamy, że nie możemy tej uwagi Biura Legislacyjnego Senatu przyjąć.

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: A pozostałe, Panie Ministrze?)

Pani Przewodnicząca, tak jak już pani mecenas podkreśliła, tę uwagę dotyczącą zmiany redakcyjnej, w której zastępuje się wyrazy „art. 1 ust. 2 pkt 4b” wyrazami „art. 1 ust. 2 pkt 4a”, uznajemy za właściwą. Akceptujemy taką poprawkę. To jest po prostu wynik niedopatrzania, czyli po prostu jakaś omyłka pisarska. Tak możemy to określić.

Co do kolejnej zmiany czy uwagi, to odrzucamy... rekomendujemy...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Aha, tak, tak. Jeżeli chodzi o poprawki związane z kolizją z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, to jesteśmy... Bo obie ustawy są w tej chwili w wyższej izbie parlamentu. Jesteśmy w stałym kontakcie z ministrem rozwoju i technologii, który prowadzi tę ustawę. W naszym przekonaniu trzeba absolutnie dopilnować tego, żeby te ustawy w jednym czasie weszły w życie. Oczywiście nie mamy wpływu na to, jak zachowa się pan prezydent, ale możemy zwrócić na to uwagę, prosić o to, aby pan prezydent w jednym czasie rozpatrzył oba akty prawne i złożył podpisy. Jesteśmy przekonani, że nie będzie rozbieżności w tym zakresie, dlatego chcemy odrzucić tę uwagę Biura Legislacyjnego Senatu.

Ostatnią proponowaną poprawkę, dotyczącą zastąpienia wyrazów „lub wyższym” sformułowaniem „lub wyższego”, oczywiście akceptujemy, to jest jak najbardziej poprawne. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO MAGDALENA KOCHAN

Bardzo dziękuję.

Zanim oddam głos państwu senatorom, oddam głos gościom.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w debacie? Nie widzę zgłoszeń.

Zatem teraz państwo senatorowie.

Proszę bardzo, pierwszy zgłosił się pan senator Artur Dunin.

SENATOR ARTUR DUNIN

Bardzo serdecznie dziękuję.

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo! Panie Ministrze!

To co pan robi jeszcze na stołku ministra? Jeżeli pan uważa, że poprawki poselskie są tak istotne dla tej ustawy...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Panie Senatorze, bardzo proszę o zachowanie języka parlamentarnego.)

Pani Przewodnicząca, po prostu człowiek już nie może słuchać tych bzdur, które mówią poszczególni przedstawiciele rządu. Państwa posłowie w ciągu 1 dnia, 2 dni potrafili stworzyć tak genialne poprawki, które państwo przyjęliście, a wy przez 8 lat nie potrafiliście ich stworzyć? Pan chyba żartuje. Powinien się pan podać do dymisji, jeżeli pan nie potrafi przygotować dobrej ustawy. Bo te poprawki faktycznie są potrzebne, są potrzebne, nikt nie neguje tego. Ale to jest kolejna taka ustawa. Dzisiaj w Senacie nie ma ustaw, które nie łamią konstytucji, art. 18. Nie ma takich ustaw.

Szanowni Państwo, ja wróć do tego, że w jednej pierwszych ustaw, które przyjęliście, obniżyliście wartość ustaw prosumenckich. No, to wyście to zniszczyli. Przez 8 lat wydajecie pieniądze, które powinny pójść właśnie na linie przesyłowe, rozwój linii przesyłowych. Wiemy, gdzie one są. Te wszystkie sprawy znajdują się w prokuraturze po waszej przegranej.

Ale wróć jeszcze do ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Z jednej strony mówicie, że to dzięki wam... To nie dzięki wam jest taki rozwój fotowoltaiki, tylko dzięki ludziom, którzy wiedzą, że na was nie ma co liczyć. Obajtek podwyższa ceny energii, jak mu się podoba, więc

ludzie poszli właśnie w fotowoltaikę. Ale proszę mi powiedzieć, co się dzieje z ustawą o planowaniu przestrzennym, gdzie ograniczacie możliwości rozwoju ferm fotowoltaicznych. No, z jednej strony mówicie, że jeszcze bardziej powinniśmy się rozwijać, z drugiej strony likwidujecie pewne rzeczy.

Ja powiem tak: nie wiem, jakie będzie zdanie innych senatorów. Ja oczywiście te poprawki Biura Legislacyjnego bym przejął, bo państwo nie macie wpływu na to, jak pan prezydent się zachowa. Długopis pana prezydenta różne ustawy podpisuje w zależności od waszych potrzeb, to prawda, niemniej resztę poprawek ja bym mimo wszystko przejął. I zastanowiłbym się nad innym trybem wdrożenia poprawek, które zostały wprowadzone w Sejmie w drugim czytaniu, nad przyjęciem ich u nas w szybszym trybie. Ale to kwestia naszej decyzji, naszej rozmowy na sali komisyjnej i na sali plenarnej. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Jak rozumiem, pan senator sugeruje ewentualne użycie trybu art. 69 Regulaminu Senatu. Tak?

Bardzo proszę, pan senator Lamczyk.

**SENATOR
STANISŁAW LAMCZYK**

Dziękuję bardzo.

Pani Przewodnicząca! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Rząd PiS zablokował wprawdzie farmy wiatrowe, później fotowoltaikę, a teraz właśnie próbuje również zablokować w ogóle dostęp prosumentów do rynku. Ja powiem w ten sposób: w wykazie linii 110 kV w 2015 r. nie było żadnej strategicznej inwestycji, a w tej chwili, w 2023 r., jest ich aż 81. One są całkowicie niepowiązane z lokalnymi potrzebami prosumentów w 70 miastach, które mają od 50 tysięcy do 500 tysięcy mieszkańców, oraz poza miastami, w aglomeracjach.

Poza tym tutaj zablokowana jest społeczna gospodarka rynkowa. Jak wiemy, poprawki, które wnieśliście, mają właśnie... wskazują jednoznacznie, że propozycje te są intencjonalnie nieprecyzyjne, pozostawiają swobodę politykom,

państwowym korporacjom i oligarchom energetycznym. I tutaj właśnie widać, w jakim kierunku to wszystko idzie. Orlen będzie tu cały czas wiódł prym, podobnie jak PGE za pomocą NABE. Poza tym ta wrzutka, ten scentralizowany system informacji zmierza wprost do autorytaryzmu, do władzy politycznej państwa. Tutaj będzie już całkowita kontrola każdego, jeżeli będziemy mieć ten właśnie scentralizowany system.

Wprowadza się również inwestycje związane z gazem, w szczególności z magazynowaniem, zwiększa się rolę gazu, a przecież wiemy, że zostało 10 lat. Od tego, jeżeli chcemy być w Unii Europejskiej, musimy odchodzić.

W ciągu 8 lat od wprowadzenia ustawy sytuacja się zmieniła. Pan minister sam zauważył, ilu mamy prosumentów, ilu mamy producentów energii, za jaką wartość... I teraz wprowadzanie kolejnego planu odejścia od energetyki wiatrowej, a dopiero w następnej kolejności racjonalna rozbudowa sieci, nie w kontekście rozwoju wielkich bloków, ale energetyki rozproszonej... To niestety nie... Inwestycje w sieci 110 kV związane są z inwestycjami w zdolności przesyłowe sieci najwyższych napięć, a nie z realnymi potrzebami, jakie w tej chwili są.

Ja miałbym tyle do powiedzenia. Jak mówię, to jest odejście... blokowanie prosumentów od samego początku. Widać w tej ustawie, jak to w tej chwili wygląda.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa?

Bardzo proszę, pan senator Kleina.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Pani Przewodnicząca! Szanowni Państwo! Panie Ministrze!

Ja mam takie generalne pytanie. To jest ustawa, w której uzasadnieniu mówi się o uproszczeniu procedur związanych z inwestycjami, z budowaniem tych inwestycji energetycznych. Co rusz przyjmujemy jakieś specjalne ustawy, które mają pewne rzeczy upraszczać, ułatwiać te inwestycje budowlane. Ja oczywiście bym się

z tym nie klócił, nie negowałbym tego, tylko że znowu w najtrudniejszej sytuacji pozostaje mały przedsiębiorca, który ma np. wybudować piekarnię. On musi przejść przez całą skomplikowaną procedurę, przez postępowanie środowiskowe, różne inne rzeczy itd. Wystarczy, że jest duża inwestycja realizowana przez jakiś koncern państwowy, i już się wprowadza specjalne przepisy, które upraszczają te rzeczy. I ja nie mówię tylko o tej ustawie, co rusz są tego typu ustawy, a to ustawa o CPK, a to ustawa o przekopie przez Mierzę Wiślaną, a to... Nie wiem, co jeszcze było. A, ustawa o budowaniu elektrowni atomowej. Wszystko jest upraszczane, ale jak prosty człowiek, zwykły przedsiębiorca mówi... No, jak to jest? Jak jest duża inwestycja, stwarzająca największe zagrożenie, nawet dla życia obywateli, to są prostsze procedury niż wtedy, gdy ktoś chce otworzyć zakład szewski. Jaka logika w tym wszystkim jest? To jest moje pytanie.

To w sposób klasyczny wyszło przy okazji tej ustawy o budowie elektrowni atomowej, która ma ewentualnie powstać w okolicach Choczewa na Pomorzu. Przyjmował ją Sejm, później Senat, to były przepisy upraszczające całą tę inwestycję. Ale ja zapytałem, dlaczego gdy realizuje się równocześnie budowę drogi, po której będzie mógł jeździć ciężki sprzęt z materiałem budowlanym... Chodzi o te 20 km od trasy kaszubskiej do tego Choczewa, o linię kolejową z Lęborka. Argument, jaki minister... Co prawda był to minister... No, jak się nazywa ten pan minister dwójga nazwisk, też od środowiska? Nieważne. On mówił: nie, bo to jest tak skomplikowana sprawa, że nad tym musimy oddzielnie procedować. Czyli wybudowanie 20 km drogi jest bardziej skomplikowane niż budowa elektrowni atomowej. No, o to tutaj chodzi. I teraz chciałbym jeszcze... To jest takie generalne pytanie: dlaczego tu jest taka filozofia, że się upraszcza takie rzeczy, a nie upraszcza się rzeczy, wydawałoby się, prostych, łatwych do zrobienia?

Tutaj, w załączniku, są też pokazane... Przepraszam, to już jest drugi problem. Moje pytanie dotyczy konkretnych kwestii. W poz. 39 jest budowa linii energetycznej 400 kV Gniewino albo Choczewo – nacięcie linii Słupsk – Żarnowiec, a w poz. 40 Gniewino albo Choczewo na linii Gdańsk Błonia... Skąd tutaj te alternatywy? Czy nie ma jeszcze planu? Nie wiadomo, o co tu chodzi, z czym są związane te inwestycje. Wydaje mi się, że jeżeli to jest inwestycja przygotowana, to

powinno to być zapisane precyzyjnie, a nie tak, że nie wiemy, o co chodzi, w którym miejscu to ma być itd. Bo to też ma istotne znaczenie dla ludzi. Dziękuję bardzo. Takich przykładów mam jeszcze kilka.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chce coś dodać? Nikt ze zdalnych nie wyraża zainteresowania.

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, oddaję głos.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
IRENEUSZ ZYSKA**

Bardzo dziękuję.

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

No, muszę się tutaj odnieść do zupełnie chybionych wypowiedzi państwa senatorów. Przede wszystkim to dzięki polityce rządu Prawa i Sprawiedliwości, m.in. dzięki wprowadzeniu priorytetowego programu „Mój prąd”, udało się zaangażować kapitał prywatny. Inwestując w dotacje 1 zł z pieniędzy publicznych, zaangażowaliśmy 5, 6 zł z kapitału prywatnego. Powstał dzięki temu, proszę państwa, cały sektor gospodarki, powstały setki, tysiące firm instalacyjnych, rozwinęła się fotowoltaika prosumencka. Program „Mój prąd” stał się triggerem rozwojowym, wyzwaczem rozwoju rynku. Dotacje na początku były na poziomie 5 tysięcy zł. Obecnie w programie „Mój prąd” mamy cały katalog, bo on został rozszerzony także o dofinansowanie...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Nie ma takich dotacji w wysokości 5 tysięcy, Panie Ministrze.)

Na magazyny energii jest 16 tysięcy, na fotowoltaikę – 7 tysięcy zł. Proszę sprawdzić, to jest „Mój prąd” 5.0, ten aktualny, będący w tej chwili w realizacji. Są tu także urządzenia do zarządzania energią w domu, ale również, proszę państwa, tzw. kolektory słoneczne, które mogą służyć do zapewniania ciepłej wody użytkowej. Na

pompy ciepła też jest dofinansowanie. Łącznie z „Mojego prądu” możemy w tej chwili uzyskać dotację 58 tysięcy zł. Do tej pory na program „Mój prąd” wypłaciliśmy... Tutaj był budżet na poziomie 2 miliardów 634 milionów zł. Mam takie szczegółowe dane, może nie będę ich w tej chwili przywoływał.

Ale to jest tylko fragment rynku, proszę państwa. Drugi niesłuchanie istotny element, na który chcę zwrócić uwagę... Ja oczywiście szanuję wszystkich, każdy może się przejęzyczyć, ale to nie są farmy fotowoltaiczne. Farmy mogą być kurze, a to są farmy fotowoltaiczne czy też farmy wiatrowe.

Dzięki polityce rządu pana premiera Mateusza Morawieckiego wprowadziliśmy do ustawy o odnawialnych źródłach energii przepisy dotyczące aukcji OZE. Aukcje OZE to system pomocy publicznej notyfikowany w Komisji Europejskiej. Dzięki tym aukcjom od 2016 r. zakontraktowaliśmy, Drodzy Państwo, ponad 12,5 GW nowych mocy w różnych technologiach. No, ok. 2 GW zostało już wybudowanych, zaś, proszę państwa, ok. 10 GW zostanie zrealizowanych w ciągu najbliższych 2, 3 lat. Jeżeli dołożymy do tego jeszcze projekty, które uzyskały już warunki przyłączenia od PSE czy też operatorów systemu dystrybucji – to jest stan na marzec 2023 r. – będziemy mieć ponad 24 GW mocy zainstalowanej. Jeszcze kilka lat temu było to zaledwie 7 GW. Liczby nie kłamiam, Drodzy Państwo.

Ja rozumiem polityczne emocje, ale musicie jako opozycja przyznać, że jest to najlepszy w historii Polski czas dla rozwoju OZE. Ponadtrzykrotnie zwiększyliśmy moc zainstalowaną OZE, a jeżeli do tego dodamy to, co jest w realizacji... Bo państwo wiedzą, że w aukcjach OZE zgłasza się projekty, które mają już wszystkie decyzje, pozwolenie na budowę, warunki przyłączenia, decyzje środowiskowe, raport oddziaływania na środowisko itd. Te inwestycje zostaną zrealizowane w ciągu najbliższych 2, 3 lat, więc do roku 2030 przekroczymy, i to znacząco, 50 GW mocy zainstalowanej w OZE. Zmierzamy również do tego, aby zużycie energii brutto w Polsce osiągnęło 50%... To jest naprawdę bardzo ambitny cel, ale jak najbardziej możliwy do realizacji.

Nie zgadzam się również stanowczo... Chciałbym, Pani Przewodnicząca, na tym posiedzeniu specjalnej komisji do spraw klimatu

stanowczo zaprotestować. Uprzejmie proszę, aby państwo senatorowie jako osoby opinio-twórcze, ale też osoby zaufania publicznego, nie mówili, że zablokowaliśmy rozwój fotowoltaiki. Jest to nieprawda, a mówiąc dosadniej, jest to kłamstwo. W roku 2022 zmieniliśmy system rozliczeń prosumentów z net-meteringu, czyli systemu opustów, na system net-billingu, czyli sprzedaży nadwyżek energii po cenie rynkowej. Jest to system jak najbardziej atrakcyjny finansowo dla prosumentów. Jest on również sprawiedliwy społecznie i bardziej bezpieczny dla sieci elektroenergetycznych. Rynek doskonale się rozwija, od tamtego momentu przybyło 300 tysięcy prosumentów. Na marginesie mogę powiedzieć, że sam jestem prosumentem rozliczającym się w nowym systemie rozliczeń i jest to opłacalne. Proszę nie posługiwać się obiegowymi opiniami, które po prostu nie mają pokrycia w faktach.

Na sali są eksperci, najlepsi w Polsce eksperci. Jest pan wiceprezes Polskich Sieci Elektroenergetycznych, są eksperci branżowi, również ze spółek dystrybucyjnych. Proszę zapytać tych ekspertów. Lepszych w Polsce nie ma, po prostu nie ma. Na sali są najlepsi z najlepszych, specjaliści w tej dziedzinie. Proszę ich zapytać. Państwo senatorowie mogą skierować do nich pytania w tym zakresie, jeżeli uznają, że moje słowa są populistyczne czy stronnnicze, subiektywne.

Jeżeli chodzi o rozwój energetyki wiatrowej na lądzie, to w roku 2015 moc zainstalowana to było 4,9 GW. W tej chwili osiągnęliśmy 9 GW, więc ją podwoiliśmy, ale przyznając, że były to stare projekty, które uzyskały pozwolenie na budowę do roku 2016. W ubiegłym roku – to było stosunkowo niedawno – zmieniliśmy tę regułę 10H, w tej chwili jest nowe otwarcie, obowiązuje odległość minimum 700 m. Ruszyły nowe projekty, więc jest jeszcze duży potencjał do tego, aby zrealizować te inwestycje do roku 2030. Spodziewamy się, że na lądzie będzie około 20 GW w systemie energetyki wiatrowej. Proszę państwa, proszę dodać te wszystkie wartości. Ja tego nie biorę z kapelusza – przepraszam za określenie – czy z sufitu...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Panie Ministrze, przepraszam...)

...to są dane, twarde dane, fakty, które...

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Tak, bardzo się cieszymy z rozwoju czystej

energii w Polsce, ale panowie senatorowie zadali pytania. Gdyby pan zechciał ustosunkować się do tych pytań, byłabym wdzięczna.)

To są twarde dane, fakty, które pokazują, że za chwilę będziemy musieli przystąpić z większą dynamiką do przebudowy systemu elektroenergetycznego, czemu służyć ma ta ustawa, oraz do budowy systemu magazynowania energii, zarówno w elektrowniach szczytowo-pompowych, jak i w magazynach rozproszonych, w różnych technologiach, w tym magazynowania energii w wodorze. Bo jeśli chodzi o system źródeł wytwórczych, to ten rynek już się rozwinął i jest na takiej krzywej wznoszącej, ta dynamika jest tak duża, że za chwilę... Jesteśmy w stałym kontakcie z przedstawicielami rynku, m.in. z zarządem PSE. Uważamy, że w tej chwili nowe źródła wytwórcze, nowe projekty, które będą zgłaszane, powinny być projektowane łącznie z magazynami energii. Należy przedkładać listy intencyjne w kwestii odbiorców tej energii, np. odbiorców przemysłowych, tak aby nie budować, proszę państwa, dla samego budowania. No, wybudujemy to i oczywiście ci deweloperzy, którzy zajmują się budową źródeł wytwórczych, będą zadowoleni, ale dzisiaj mamy większy problem z nadmiarem energii z OZE, bo system elektroenergetyczny nie jest w stanie przyjąć tej energii. W ubiegłym miesiącu operator krajowy musiał wyłączyć dość znaczną ilość energii – to był wolny dzień, słoneczna niedziela – żeby poradzić sobie z tym problemem.

Jeszcze jedna ważna uwaga do systemu net-billingu, systemu dla prosumentów. My wprowadziliśmy te rozwiązania, aby zachęcić prosumentów do autokonsumpcji, bo w roku 2015, w lutym, kiedy ta ustawa została przyjęta, prosument został zdefiniowany jako ten, który produkuje energię wyłącznie na własne potrzeby. No, on nie jest profesjonalnym wytwórcą energii, którą sprzedaje się na wolnym rynku. Ta energia ma służyć zabezpieczeniu potrzeb gospodarstwa domowego. Jak państwo wiedzą, cały rynek instalatorów zachęcał prosumentów, aby instalować przewymiarowane instalacje: proszę sobie założyć większe, to się panu przyda. Instalatorzy byli zainteresowani tym, żeby po prostu więcej wykonać, więcej sprzedać.

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Panie Ministrze, proszę, żeby pan wrócił do odpowiedzi na pytania senatorów.)

Odpowiadam na pytanie: nie obniżaliśmy wartości ustaw prosumenckich. No, takie stwierdzenie padło. To dzięki rządowi Prawa i Sprawiedliwości, dzięki programowi „Mój prąd” i systemowi wsparcia, czyli systemowi aukcyjnemu, w tej chwili mamy zakontraktowane ponad 12 GW nowych mocy, które za chwilę zostaną przyłączone do sieci elektroenergetycznych. Nie zablokowaliśmy fotowoltaiki. Odpowiadam na pytanie pana senatora: fotowoltaika doskonale się rozwija.

Ostatnio wprowadziliśmy też w ustawie instytucję prosumenta wirtualnego. Dzięki Centralnemu Systemowi Informacji Rynku Energii... A pan senator zarzucał, że to jest narzędzie opresyjne, polityczny system centralistyczny. Z całym szacunkiem, ale to jest kompletne niezrozumienie tego mechanizmu, tego zaawansowanego systemu informatycznego, który ma właśnie służyć m.in. temu, żeby w Polsce mógł funkcjonować prosument wirtualny. Jeżeli ktoś zakontraktuje energię w farmie fotowoltaicznej, która znajduje się 400 km od Warszawy, to w swoim lokalu usługowym czy mieszkalnym na Krakowskim Przedmieściu będzie mógł rozliczać tę energię jako prosument wirtualny. Ten system to umożliwi. Dzisiaj jest to bardzo utrudnione, praktycznie niemożliwe. Wejście prosumenta wirtualnego spowoduje, że w perspektywie kilkunastu lat na polskim rynku może być nawet kilkanaście milionów prosumentów.

(Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan: Czy ta ustawa, o której dzisiaj mówimy, przewiduje rozwiązania w tej kwestii?)

Tak, pan senator odnosił się właśnie do Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii. Mogę też poprosić panią ekspert, aby udzieliła szczegółowych informacji w tej dziedzinie.

Chcę jeszcze dodać, że w ustawie o odnawialnych źródłach energii, którą Sejm zajmował się w ubiegły piątek, zwiększamy możliwość... To jest uwaga do pana senatora Kleiny. Zwiększamy z 50 kW do 150 kW możliwość budowy instalacji bez pozwolenia. Taką instalację prosument będzie mógł zrealizować, a więc są też ułatwienia dla zwykłych prosumentów, dla zwykłych inwestorów. Nie tylko wielkoskalowe inwestycje mają ułatwienia, to tak à propos. Oczywiście zliberalizowaliśmy też regulę 10H, o tym już mówiłem.

Mam ogromną prośbę do państwa senatorów, aby nie posługiwać się zasłyszonymi

opiniami, ogólnikami z internetu. Proszę opierać się na faktach, a fakty są takie, że dzisiaj w Polsce mamy ponad 24 GW mocy zainstalowanej z OZE.

(*Senator Kazimierz Kleina: Panie Ministrze...*)

Ponad 21%, a nawet więcej... W słoneczne dni, jeśli chodzi o bieżące zużycie, zbliżamy się do 40% energii, która pochodzi z OZE. Tak jest przy dużym wietrze, przy dużym słońcu, oczywiście jest to uzależnione pogodowo.

Ale w ustawie implementującej dyrektywę RED II, która za chwilę zostanie przyjęta przez Sejm, a potem trafi też do wyższej izby parlamentu. Wprowadzamy cały szereg rozwiązań, m.in. wprowadzamy instalacje hybrydowe OZE. Można powiedzieć, że jest to rozwiązanie, które opanuje niestabilne OZE. Charakterystyka pracy...

(*Senator Kazimierz Kleina: Panie Ministrze, Panie Ministrze...*)

...takich urządzeń będzie zbliżona do charakterystyki źródeł węglowych.

Myślę, że to jest satysfakcjonujące, że to wystarczy. Jeśli państwo oczekują...

(*Senator Kazimierz Kleina: Panie Ministrze...*)

...bardziej szczegółowych odpowiedzi, to jestem w stanie poprosić o to moich współpracowników.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO MAGDALENA KOCHAN

Bardzo dziękuję.

(*Senator Kazimierz Kleina: Panie Ministrze, Pani Przewodnicząca, ponieważ ja muszę wyjść na posiedzenie komisji...*)

Momencik, momencik.

(*Senator Kazimierz Kleina: Ja panu zadałem to pytanie dotyczące...*)

Już panu senatorowi udzielam głosu. Proszę bardzo.

SENATOR KAZIMIERZ KLEINA

Ja przepraszam, że tak się wcinam, ale zadałem pytanie dotyczące Choczewa, Gniewina itd. To była ta poz. 39. Z czego wynikają te sprzeczności w nazwach tych przyłączy? Tak jest w kilku miejscach.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO MAGDALENA KOCHAN

W rozporządzeniu jest albo-albo.

(*Senator Kazimierz Kleina: W załączniku, w załączniku.*)

W załączniku, przepraszam.

Albo-albo. Skąd to albo-albo? Czy nie podjęliście państwo w tej kwestii decyzji?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Ireneusz Zyska: Pani Przewodnicząca, ja uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi pana prezesa Polskich Sieci Elektroenergetycznych.*)

Proszę bardzo.

WICEPREZES ZARZĄDU POLSKICH SIECI ELEKTROENERGETYCZNYCH SA WŁODZIMIERZ MUCHA

Serdecznie dziękuję za udzielenie głosu.

Pani Przewodnicząca! Panie Senatorze!

To jest zapis z obowiązującej specustawy przesyłowej. Wtedy, kiedy to było tworzone, to były alternatywne lokalizacje. W tej chwili te prace są już stosunkowo zaawansowane. Chodzi o prowadzenie przygotowań do budowy stacji Choczewo. Ale finalnie na mocy tego przepisu zostanie wybudowana 1 linia, zostanie wybudowana 1 stacja energetyczna.

(*Senator Kazimierz Kleina: Która to będzie?*)

W tej chwili rekomendowanym miejscem jest stacja Choczewo.

(*Senator Kazimierz Kleina: Choczewo.*)

Bo Osieki Lęborskie...

(*Senator Kazimierz Kleina: Czy to jest związane z przyłączeniem morskich farm wiatrowych?*)

Tak, to jest stacja...

(*Senator Kazimierz Kleina: Czy elektrowni atomowej?*)

To jest stacja, do której będziemy przyłączali ponad 5 GW mocy z morskich farm wiatrowych.

(*Senator Kazimierz Kleina: Czy nie powinna być więc tutaj zapisana prawidłowa nazwa?*)

My uważamy, że ta nazwa jest prawidłowa z racji tego, że jest tu słowo „Choczewo”. Chodzi o miejscowość Choczewo. Jesteśmy jeszcze na, powiedzmy, bardzo wstępnym etapie, ale na mocy tego przepisu nie powstaną 2 stacje, to nie

jest przepis przygotowany pod elektrownię jądrową. Zapisy dotyczące elektrowni jądrowej są w innym punkcie, bodajże w poz. 83.

(*Senator Kazimierz Kleina*: Są w tym dokumencie?)

Tak jest.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Przepraszam, przepraszam najmocniej...

(*Senator Kazimierz Kleina*: Dobra, ja muszę iść na posiedzenie komisji.)

Ja to rozumiem, Panie Senatorze. Rozumiem także, że sprawa Choczewa może zostać wyjaśniona w formie pisemnej odpowiedzi. To pana senatora usatysfakcjonuje?

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Tak. Rzeczywiście bardzo proszę o opisanie kwestii przyłączy na terenie gminy...

(*Zastępca Przewodniczącego Magdalena Kochan*: Do mikrofonu, Panie Senatorze, bo...)

Tak, mówię do mikrofonu.

Bardzo bym prosił pana ministra o informację na temat tego całego systemu przyłączy na terenie gminy Choczewo, bo to są różne rzeczy, jak widać. Prawda? I tyle. Przepraszam, muszę wyjść w tej chwili.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję.

Rozumiem, że pan senator otrzyma pisemną odpowiedź w tej kwestii.

Chciałabym wrócić, proszę państwa, do złożonych wniosków i poprosić państwa senatorów o pozostanie, bo za chwilę będziemy musieli głosować. Tak, wiem, że o 11.00 zaczęły się obrady Komisji Ustawodawczej.

Rozumiem, że strona rządowa zgodziła się na 2 poprawki stricte legislacyjne. Ja te proponowane poprawki przejmuję.

Pani Mecenasa, chciałabym, żeby wszyscy senatorowie zrozumieli, na czym polega trudność zagadnienia, które to zagadnienie pan

senator Artur Dunin starał się przedstawić. Chodzi o zastosowanie art. 69. Pani mecenas ma w tej kwestii inną koncepcję. Chciałabym, żebyśmy do tej koncepcji pani mecenas wrócili. Dziękuję.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BEATA MANDYLIS**

Jeśli można... Ja w swojej koncepcji w ogóle nie brałam pod uwagę art. 69 Regulaminu Senatu. Wydaje mi się, że jeżeli te poprawki w ustawie są... Biuro Legislacyjne, tak jak państwo senatorowie wiecie, w przypadku niemalże każdej uchwalanej teraz ustawy spotyka się z wprowadzaniem takich poprawek na etapie pierwszego czy drugiego czytania w Sejmie. Te poprawki są wprowadzane w sposób niezgodny z wykładnią Trybunału Konstytucyjnego, która obowiązuje w tym zakresie. Tutaj jest tylko taka opcja, że można to wykreślić. No, to jest kwestia decyzji merytorycznej, ponieważ, tak jak mówiłam, są to rozwiązania bardzo potrzebne. W Sejmie zdecydowana większość posłów głosowała za przyjęciem projektu. A więc zastosowanie art. 69, czyli zgłoszenie osobnego projektu ustawy, oznaczałoby, że Senat podejmuje inicjatywę ustawodawczą, która znowu wędruje do Sejmu. Trzeba by sporządzić OSR, trzeba by... Tak że to spowoduje, że taka ustawa w ogóle nie wejdzie w tej kadencji. Ja tutaj pozwalałam sobie odradzać tę ścieżkę, bo ona na tym etapie postępowania nie będzie skuteczna.

Dlaczego podniosłam rękę? Ja chciałabym zwrócić się do strony rządowej z prośbą, aby strona rządowa wyraziła zgodę na propozycję redakcyjne oznaczone jako uwagi nr 2 i 3, czyli uwagi do art. 6 ustawy. Chodzi mi o zmianę ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Szanowni Państwo, po pierwsze, pozwoli to nie angażować prezydenta w dyskusję o tym, kiedy będzie składany podpis. Po drugie, mój kolega, który sporządza opinię do ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, będzie podnosił te same uwagi. Przyjęcie tych poprawek naprawę pozwoli na usunięcie

kolizji tych przepisów. Z uwagi na to, że i tak do tej ustawy będą wprowadzane poprawki redakcyjne, nie spowoduje to dalszego odroczenia prac ani żadnych konfliktów czy, że tak powiem, problemów. To naprawdę ułatwi pracę nad tą ustawą. Dlatego prosiłabym, żeby strona rządowa jednak zmieniła swoje nastawienie do tych poprawek, bo one mają na celu usunięcie kolizji pomiędzy ustawami, spowodowanie, żeby prace nad tą moją ustawą i ustawą o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym były uproszczone, ułatwione. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
MAGDALENA KOCHAN**

Dziękuję ślicznie.

Dla porządku powiem, że przejmuję te poprawki.

(*Senator Artur Dunin: Ja też.*)

Pan Artur Dunin także się pod nimi podpisuje.

Zatem wszystkie propozycje pani mecenas zostały przejęte przez dwójkę senatorów, przez przewodniczącą i pana senatora Artura Dunina.

Proszę państwa, czy są jeszcze głosy w dyskusji?

Jeśli nie, to zapytam panią mecenas, czy każda z tych poprawek winniśmy przegłosować osobno. Druga i trzecia są, jak rozumiem, komplementarne, więc przegłosujemy je jednocześnie, w jednym głosowaniu.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Tak.*)

Tak.

A czy te redakcyjne, na które zgadza się rząd, także możemy przegłosować w jednym głosowaniu?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Tak.*)

Zatem, proszę państwa, przystępujemy do głosowania nad poprawkami nr 1 i 4. Są to poprawki redakcyjne z pozytywną opinią rządu.

Kto jest za?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: 6 głosów na sali, jednogłośnie.*)

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: Nikt.*)

Kto się wstrzymał?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: Nikt.*)

Proszę o doliczenie głosów zdalnych i podanie wyników głosowania.

Mamy wyniki?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Przepraszam, ktoś...

(*Głos z sali: Senator Pęk i senator Matecka.*)

Kolegów głosujących online proszę o sprawdzenie... Dwukrotnie potwierdzamy wysłanie swojego głosu.

Kończę głosowanie w tej sprawie.

Proszę o podanie wyników.

(*Głos z sali: Musimy, Pani Senator, 20 sekund zaczekać przez te niekliknięte ankiety.*)

(*Głos z sali: Nie słyszymy.*)

No, 20 sekund przez to, że ktoś drugi raz nie kliknął przesłania...

10 głosów za, jednogłośnie.

Poprawki nr 1 i 4 zostały przyjęte.

Poprawki nr 2 i 3.

Kto jest za?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: 6 głosów na sali.*)

Kto jest przeciw?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: Nikt.*)

Kto się wstrzymał?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: Nikt.*)

Zamykam głosowanie.

11 głosów za, 1 senator się wstrzymał.

Poprawki zostały przyjęte.

Całość ustawy z przyjętymi wcześniej poprawkami.

Kto za?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: 6 głosów na sali, jednogłośnie.*)

Kto jest przeciw?

(*Sekretarz Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu Julia Damm-Zieja: Oj, przepraszam, pan senator...*)

Dobrze, pan senator przeciw.

Kto się wstrzymał?

(*Rozmowy na sali*)

Zamykam głosowanie w tej sprawie.

11 głosów za, 1 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Dziękuję bardzo.
Ustawa wraz z poprawkami została przyjęta.
Pozostaje nam wybór senatora sprawozdawcy.
Czy pan senator Stanisław Lamczyk podejmie się tej roli?

(Senator Stanisław Lamczyk: Nie mam wyjścia.)
Bardzo dziękuję.
Zatem sprawozdawcą jest pan senator Lamczyk.
Dziękuję państwu.
Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 14)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy